

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžfk/51/2017
Identifikačné číslo spisu: 1016201767
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1016201767.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): DYTRON SLOVAKIA s.r.o., Bojnická 3, 831 04 Bratislava, IČO: 35 757 744, právne zastúpený: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA DVORECKÝ & PARTNERI s.r.o., Grösslingova 50, 811 09 Bratislava, IČO: 35 967 421, proti žalovaným: 1. Výskumná agentúra, Hanulova 5/B, 841 01 Bratislava, 2. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Stromová 1, 813 30 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21501035/S03 zo dňa 20.7.2016, Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26240220076/Z01 zo dňa 20.7.2016, Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21502365/S03 zo dňa 20.7.2016, Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26240220076/Z02 zo dňa 20.7.2016, Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21600600/S02 zo dňa 21.7.2016, Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26240220076/Z03 zo dňa 21.7.2016, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu (sťažovateľa) proti právoplatnému uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 189/2016-280 zo dňa 31.1.2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti právoplatnému uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 189/2016-280 zo dňa 31.1.2017 z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 5S 189/2016-280 zo dňa 31.01.2017 postupom podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21501035/S03 zo dňa 20.07.2016, Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26240220076/Z01 zo dňa 20.07.2016, Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21502365/S03 zo dňa 20.07.2016, Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26240220076/Z02 zo dňa 20.07.2016, Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21600600/S02 zo dňa 21.07.2016, Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26240220076/Z03 zo dňa 21.07.2016. O

trovách konania rozhodol s poukazom na § 170 písm. a/ SSP tak, že žiadnemu z účastníkov konania ich náhradu nepriznal.

2. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že žalobca dňa 19.04.2012 uzatvoril so žalovaným v 2. rade, v zastúpení žalovaným v 1. rade, Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. 080/2012/4.2/OPVáV na účely realizácie Projektu: „Priemyselny výskum metód a postupov generatívneho konštruovania a znalostného inžinierstva pre vývoj automobilov“, s označením ITMS 26240220076. Slovenská technická univerzita v Bratislave ako verejný obstarávateľ na základe Zmluvy o partnerstve uzavretej dňa 11.04.2012 vyhlásil verejnú obstarávanie pri zadávaní nadlimitnej zákazky na dodanie tovarov na predmet zákazky „Priemyselny výskum metód a postupov generatívneho konštruovania a znalostného inžinierstva pre vývoj automobilov - Nákup softwaru a súvisiacich zariadení, vybavenia strojov, prístrojov a laboratórnych zariadení“, a to uverejnením oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania v Úradnom vestníku EÚ číslo S 198/2012 zo dňa 13.10.2012 pod číslom 325270 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 198/2012 zo dňa 12.10.2012 pod zn. 12032 - MST.

3. Úrad pre verejnú obstarávanie na základe podnetu Ministerstva financií SR na vykonanie kontroly zo dňa 02.12.2015 vykonal v dňoch 28.12.2015 - 04.04.2016 kontrolu verejného obstarávania vykonaného Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave a zistil nezrovnalosti v predmetnom verejnom obstarávaní, ktoré konštatoval v Protokole o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní č. 20764-7000/2015-OK/6 zo dňa 04.04.2016 a v Zápisnici o prerokovaní protokolu o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní č. 20764-7000/2015-OK/10 zo dňa 18.05.2016. Úrad pre verejnú obstarávanie potvrdil v predmetných dokumentoch porušenia zákona o verejnom obstarávaní a na ich základe a na základe odporúčania Ministerstva financií SR vykonal žalovaný v 1. rade opätovnú administratívnu kontrolu predmetného verejného obstarávania, na základe ktorej vystavil Kontrolný zoznam na identifikáciu porušenia zásad verejného obstarávania zo dňa 31.05.2016 a Záznam z administratívnej kontroly verejného obstarávania zo dňa 01.06.2016, v ktorých sú uvedené zistené nezrovnalosti. Na základe predmetnej opätovnej administratívnej kontroly verejného obstarávania a uvedených dokumentov vystavil žalovaný v 1. rade dňa 20.07.2016 list pre žalobcu, ktorého súčasťou boli prílohy:

- Správa o zistenej nezrovnalosti č. N21501035/S03 zo dňa 20.07.2016,
- Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov č. 26240220076/Z01 zo dňa 20.07.2016,
- Správa o zistenej nezrovnalosti č. N21502365/S03 zo dňa 20.07.2016,
- Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov č. 26240220076/Z02 zo dňa 20.07.2016,
- Správa o zistenej nezrovnalosti č. N21600600/S02 zo dňa 21.07.2016,
- Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov č. 26240220076/Z03 zo dňa 21.07.2016.

4. Poukázal na to, že v správnom súdnictve je právo na prístup k súdnemu preskúmaniu právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy na základy správnej žaloby determinované princípom generálnej klauzuly s negatívnou enumeráciou, z ktorého vyplýva, že súdy v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje (§ 7 SSP). Nie je pritom rozhodujúce, ako je napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie formálne označené, ani to, či pri jeho vydaní procesne postupoval orgán verejnej správy podľa zákona č. 71/1967 Z.z. o správnom konaní (Správny poriadok) alebo podľa iného právneho predpisu. Pri posudzovaní prípustnosti súdneho preskúmania rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy je správny súd povinný posúdiť, či sa žalobou napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie nedotýka základných práv alebo slobôd účastníka konania, ktoré mu zaručuje Ústava Slovenskej republiky alebo príslušná medzinárodná zmluva o ľudských právach a základných slobodách. V takých prípadoch totiž vylúčenie súdneho preskúmania rozhodnutia správneho orgánu nemožno uplatniť. O takýto prípad v prejednávanej veci nejde, nakoľko právo na prostriedky z fondov Európskej únie nemožno podradiť pod žiadne zo základných práv a slobôd garantovaných druhou hlavou Ústavy SR, resp. Dohovorom o ľudských právach a základných slobodách.

5. Správny súd mal za to, že administratívnu kontrolu postupu zadávania zákazky na poskytnutie služby po uzavretí zmluvy na predmet zákazky nemožno považovať za rozhodovací proces vo verejnej správe a výsledné materiály z vykonanej kontroly za rozhodnutia vydané v takomto konaní, keďže kontrolou sa len zisťuje súlad postupu kontrolovaného s ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní.

6. Konajúci súd v súlade s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveným v rozsudku sp. zn. 5Sžf/26/2012 zo dňa 29.11.2012 a v uznesení sp. zn. 4Sžf/56/2015 zo dňa 08.06.2016 dospel k názoru, že Správy o zistenej nezrovnalosti a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov ako také nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože samé o sebe nepredstavujú zásah do práv a právom chránených záujmov kontrolovaného subjektu.

7. Podľa názoru súdu Správy a Žiadosti je nutné považovať za postup podľa § 27a ods. 4 zákona č. 528/2008 Z.z., teda za výzvu na dobrovoľné vrátenie časti poskytnutého príspevku. Ide o opatrenia orgánu verejnej správy, ktoré samé o sebe nemajú za následok založenie, zmenu, zrušenie alebo deklaráciu práv, právom chránených záujmov alebo povinností žalobcu a ani sa ich priamo nedotýkajú. Toto štádium riešenia finančných nezrovnalostí slúži na prípadné mimosúdne vyrovnanie a vytvára žalobcovi ako prijímateľovi príspevku priestor na vyjednávanie, prípadne na dohodu o splátkach. Správy i Žiadosti sú vo svojej podstate len opatreniami predbežnej povahy, ktoré nemôžu mať za následok ujmu na subjektívnych právach žalobcu, pretože právne postavenie žalobcu sa v ich dôsledku nemení. Slúžia ako podklad a zároveň podmienka pre ďalší postup riadiaceho orgánu, ktorý v prípade nevyhovenia vyzve na dobrovoľné vrátenie príspevku začne voči žalobcovi správne konanie a uloží mu povinnosť vrátiť 1,5 násobok sumy uvedenej vo výzve. Správy ani Žiadosti teda nie sú konečnými autoritatívnymi rozhodnutiami správneho orgánu o právach a povinnostiach žalobcu v súvislosti so zisteným porušením pravidiel a postupov verejného obstarávania a vysporiadaním finančných vzťahov. Ich súdne preskúmanie na základe podanej správnej žaloby je preto neprípustné.

8. Uviedol, že v Správe absentuje právne vynútiteľný výrok o povinnosti vrátiť finančné prostriedky. Skutočnosť, že došlo k finančnému vyčísleniu nezrovnalosti a jeho popisu samo o sebe ešte nezakladá povinnosť na strane žalobcu vrátiť finančné prostriedky. Správami ani Žiadosťami nebol žalobca zaviazaný k vráteniu finančných prostriedkov, ide len o písomnosť s informatívnym charakterom. Z obsahu spisu je okrem iného nesporné, že ku dňu podania žaloby nedošlo k vydaniu právoplatného rozhodnutia, resp. správneho rozhodnutia o vrátení finančných prostriedkov. Taktiež súd poukázal na ust. § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z.z., v zmysle ktorého sú rozhodnutia vydané správnymi orgánmi v správnom konaní podľa druhej časti zákona č. 528/2008 Z.z. vylúčené zo súdneho prieskumu (§ 7 písm. h/ SSP). Na základe uvedených skutočností dospel správny súd k záveru, že neboli splnené podmienky na preskúmanie napadnutých opatrení v rámci správneho súdnictva, a preto žalobu ako neprípustnú podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP odmietol. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. a/ SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko žaloba bola odmietnutá.

II.

Kasačná sťažnosť

9. Proti tomuto právoplatnému uzneseniu podal žalobca (sťažovateľ) kasačnú sťažnosť, ktorou sa domáhal aby kasačný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že vzájomný právny vzťah medzi žalobcom a žalovanými je založený Zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. 080/2012/4.2/OPVáV, ITMS kód Projektu: 26240220076, zo dňa 19.04.2012, uzavretej medzi Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v zastúpení Výskumná agentúra (predtým Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ) v právnom postavení poskytovateľa a spoločnosťou DYTRON SLOVAKIA s.r.o. v právnom postavení Prijímateľa, spolu s jej prílohami, vrátane Všeobecných zmluvných podmienok k zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku („VZP“; definovaná zmluva a VZP sú ďalej súhrnne označované ako „Zmluva o NFP“). Zmluva o NFP nadobudla účinnosť dňa

27.04.2012. Predmetom Zmluvy o NFP je úprava zmluvných podmienok, práv a povinností medzi poskytovateľom a prijímateľom pri poskytnutí nenávratného finančného príspevku (tiež ako „NFP“) zo strany poskytovateľa prijímateľovi na realizáciu aktivít Projektu, ktorý je predmetom poskytovateľom vopred schválenej Žiadosti o NFP, s názvom Projektu „II. etapa komplexnej modernizácie vzdelávacej hmotnej a informačno-komunikačnej infraštruktúry pracovísk STU“, ITMS kód Projektu: 26240220076 (ďalej len „Projekt“). Účelom Zmluvy o NFP je spolufinancovanie schváleného Projektu prijímateľa, a to poskytnutím NFP. Zmluva o NFP je uzavretá podľa ustanovenia § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka a podľa ustanovenia § 15 zákona č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o eurofondoch“).

10. Na realizácii Projektu sa spolu so žalobcom spolupodieľal aj partner Slovenská technická univerzita v Bratislave, Vazovova 5, 812 43 Bratislava, IČO 00 397 687 (ďalej aj ako „STU“ prípadne „partner“), a to na podklade Zmluvy o partnerstve uzavretej medzi žalobcom (v právnom postavení hlavného partnera) a STU (v právnom postavení partnera), ktorá je prílohou č. 5 a neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o NFP (ďalej len „Zmluva o partnerstve“). Obsah Zmluvy o partnerstve bol odsúhlasený poskytovateľom. Zmluva o partnerstve nadobudla účinnosť súčasne so Zmluvou o NFP, t.j. dňa 27.04.2012. Účelom Zmluvy o NFP je spolufinancovanie schváleného Projektu prijímateľa, a to poskytnutím nenávratného finančného príspevku (NFP) prijímateľovi a partnerovi v podieloch určených v Zmluve o NFP a Zmluve o partnerstve. NFP bol poskytnutý z prostriedkov Operačného programu Výskum a vývoj, spolufinancovaného Európskym fondom regionálneho rozvoja (ERDF), opatrenie č. 4.2 „Prenos poznatkov a technológií získaných výskumom a vývojom do praxe v Bratislavskom kraji“ v programovom období 2007 - 2013. NFP je tvorený prostriedkami EÚ a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Na základe uzavretej Zmluvy o NFP a Zmluvy o partnerstve, partner Slovenská technická univerzita v Bratislave vyhlásil verejné obstarávanie postupom verejnej súťaže na nadlimitnú zákazku, názov predmetu zákazky: „Priemyselný výskum metód a postupov generatívneho konštruovania a znalostného inžinierstva pre vývoj automobilov - Nákup softwaru a súvisiacich zariadení, vybavenia, strojov, prístrojov a laboratórnych zariadení“ vyhláseného oznámením o vyhlásení verejného obstarávania uverejneného vo Vestníku verejného obstarávania č. 198/2012 pod číslom 12032-MST dňa 12.10.2012 a v Úradnom vestníku EÚ číslo S 198/2012 pod číslom 325270-2012-SK dňa 13.10.2012 (ďalej len „Verejné obstarávanie“).

11. Dňa 25.07.2016 doručil žalovaný v 1. rade žalobcovi Správy o zistenej nezrovnalosti spolu s príslušnými Žiadosťami o vrátenie finančných prostriedkov (t.j. napadnuté rozhodnutie), ktorým ukladá žalobcovi povinnosť vrátiť časť finančných prostriedkov poskytnutých žalobcovi na základe Zmluvy o NFP v lehote 50 kalendárnych dní odo dňa doručenia napadnutého rozhodnutia z dôvodu „podozrenia z nezrovnalostí“. Konkrétnu sumu, ktorú žalovaný v 1. rade žiada zaplatiť, je možné vyvodiť z formulárov tvoriacich Správy a Žiadosti, kde sú v kolónkach „celková výška nezrovnalost', resp. „zostávajúca suma prostriedkov, ktorá má byť vrátená“ uvedené položky 19.989,76 €, 13.326,50 € a 140.193,25 €. V súhrne tak žalovaný v 1. rade uložil žalobcovi napadnutými rozhodnutiami finančnú korekciu v sume 173.509,51 €.

12. Z obsahu sprievodného listu a jeho príloh (t.j. napadnutých rozhodnutí) teda vyplýva, že žalovaný v 1. rade žiada žalobcu o zaplatenie sumy 173.509,51 € v lehote 50 kalendárnych dní odo dňa doručenia listu s odôvodnením, že na základe opätovnej administratívnej kontroly vykonanej žalovaným v 1. rade, záverov vládneho auditu č. A695, K4214 a Protokolu ÚVO o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní č. 20764-7000/2015-OK/6 existuje podozrenie z nezrovnalosti, z dôvodu ktorého žalovaný v 1. rade určil žalobcovi finančnú korekciu 25% a uložil žalobcovi povinnosť vrátiť finančné prostriedky v sume 173.509,51 €.

13. Žalobca predložil žalovanému v 1. rade k napadnutému rozhodnutiu písomné vyjadrenie, a to listom zo dňa 26.08.2016, v ktorom žalovaného žiada o zrušenie Správ o zistenej nezrovnalosti z dôvodov rozobraných v predmetnom vyjadrení. Nad rámec uvedeného žalobca ihneď po doručení napadnutého rozhodnutia upozornil žalovaného v 1. rade, že v Správe o zistenej nezrovnalosti č. N21502365 (číslo záznamu žalovaného v 1. rade: A 8285/2016-062) je chyba, spočívajúca v nesprávnom označení

subjektu, ktorý spôsobil nezrovnalosť (bod 10.2 Správy). V predmetnej Správe je ako subjekt, ktorý spôsobil tvrdenú nezrovnalosť označený žalobca, avšak zistené nedostatky boli identifikované vo verejnom obstarávaní partnera Projektu t.j. Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a nie vo verejnom obstarávaní žalobcu (z tohto dôvodu je v ostatných Správach o zistenej nezrovnalosti ako subjekt, ktorý spôsobil nezrovnalosť označená Slovenská technická univerzita v Bratislave). O uvedenej chybe v Správe o zistenej nezrovnalosti č. N21502365 upozornil žalobca hneď nasledujúci deň po doručení napadnutého rozhodnutia žalovaného v 1. rade.

14. V nadväznosti na potvrdenú vadnosť Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21502365 žalobca túto v origináli vrátil žalovanému v 1. rade naspäť s príslušným odôvodnením. Urobil tak listom zo dňa 13.09.2016 označeným ako „Vrátenie Správy o zistenej nezrovnalosti“, odovzdaným na poštovú prepravu dňa 13.09.2016. Žalovaný v 1. rade na vyššie uvedené vrátenie Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21502365 z dôvodu zrejmej vady žiadnym spôsobom nereagoval. Aj s prihliadnutím na skutočnosť, že žalovaný v 1. rade ani žalovaný v 2. rade žiadnym spôsobom nereagovali na vyjadrenie žalobcu k napadnutému rozhodnutiu, ktorým žalovaného v 1. rade žiada napadnuté rozhodnutie zrušiť, ako ani na vrátenie Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21502365, žalobca konštatuje, že nemá iný prostriedok právnej obrany proti napadnutému rozhodnutiu, ako podanie správnej žaloby o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia.

15. Uvedol, že nakoľko vydaním Správ o zistenej nezrovnalosti a dorúčením Žiadostí o vrátenie finančných prostriedkov si žalovaný v 1. rade uplatňuje voči žalobcovi nárok na peňažné plnenie (konkrétne na zaplatenie sumy 173.509,51 €) s určením konkrétnej lehoty na plnenie a upozornením na právne následky, ktoré žalobcovi hrozia v prípade, ak v určenej lehote určenú sumu nezaplatí, má žalobca za to, že Správy o zistenej nezrovnalosti spolu so Žiadosťami o vrátenie finančných prostriedkov je potrebné považovať za rozhodnutia orgánu verejnej správy (žalovaného v 1. rade), ktoré zásadným spôsobom zasahuje do oprávnených záujmov žalobcu. Administratívnym konaním, výsledkom ktorého bolo vydanie napadnutých rozhodnutí, bola „opätovná administratívna kontrola za nedostatky v rámci VCT; žalobca môže len dedukovať, že vo veci Projektu bola riadiacim orgánom vykonaná administratívna kontrola podľa ustanovení §§ 24c a nasl. Zákona o eurofondoch.

16. Žalobca zastáva názor, že Správy o zistenej nezrovnalosti spolu so Žiadosťami o vrátenie finančných prostriedkov je potrebné považovať za individuálny správny akt vydaný orgánom verejnej správy (žalovaným v 1. rade) v administratívnom konaní v rámci výkonu pôsobnosti žalovaného v 1. rade v oblasti verejnej správy (konkrétne v oblasti zabezpečovania procesov implementácie pomoci z európskych štrukturálnych a investičných fondov Európskej únie, v tomto prípade konkrétne Európskeho fondu regionálneho rozvoja), ktorých obsah má autoritatívny vzťah k ich adresátovi (žalobcovi), keďže napadnutým rozhodnutím bola adresátovi uložená vykonateľná povinnosť na peňažné plnenie. Správny orgán preto vystupuje v tomto prípade v úlohe vykonávateľa štátnej moci, nie iba v pozícii oznamovateľa.

17. Správy o zistenej nezrovnalosti spolu so Žiadosťami o vrátenie finančných prostriedkov nie je možné napadnúť opravným prostriedkom a príslušné právne predpisy žalobcovi neumožňujú dosiahnuť ich zrušenie ani zmenu inou ako súdnou cestou. Žalobca nemá k dispozícii iný prostriedok právnej obrany proti napadnutým rozhodnutiam a ochrany svojich subjektívnych práv a oprávnených záujmov, ako podanie správnej žaloby o preskúmanie ich zákonnosti podľa Správneho súdneho poriadku. Preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia súčasne nevylučuje žiadny osobitný predpis v súlade s ustanovením § 7 písm. h/ Správneho súdneho poriadku. Sice rozhodnutia vydané podľa jednej časti Zákona o eurofondoch sú vylúčené zo súdneho prieskumu správnym súdnictvom (podľa ustanovenia § 14 ods. 18 Zákona o eurofondoch), avšak uvedená výnimka sa podľa názoru žalobcu nevzťahuje na rozhodnutia orgánov verejnej správy (žalovaného v 1. rade, prípadne žalovaného v 2. rade) o administratívne kontroly verejného obstarávania prijímateľa (žalobcu) a jej prípadných následkoch.

18. Ustanovenie § 14 ods. 18 zákona o eurofondoch je súčasťou § 14 Zákona o eurofondoch, ktorý upravuje konanie o Žiadosti prijímateľa na poskytnutie pomoci alebo podpory do uzavretia zmluvy o

poskytnutí nenávratného finančného príspevku. Táto časť zákona, konkrétne § 14 Zákona o eurofondoch, teda predstavuje ucelenú časť správneho konania a rozhodovania o Žiadosti prijímateľa o poskytnutie podpory (nenávratného finančného príspevku). K vylúčeniu prieskumu konania a rozhodnutí o Žiadosti prijímateľa o podporu došlo novelou Zákona o eurofondoch zákonom č. 111/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov, ktorá nadobudla účinnosť 01.04.2012. Podľa dôvodovej správy k uvedenej novele Zákona o eurofondoch je zrejmé, že vylúčenie súdneho prieskumu správneho konania a rozhodnutia o Žiadosti prijímateľa o podporu je vylúčené z dôvodu, že na poskytnutie podpory nie je právny nárok a možnosť preskúmať rozhodnutie o schválení, resp. neschválení Žiadosti o nenávratný finančný príspevok štatutárnym orgánom považoval zákonodarca za dostatočný právny prostriedok na zmenu rozhodnutia. O tom, že zákaz prieskumu rozhodnutí iba z časti zákona týkajúcej sa rozhodovania o Žiadosti o nenávratný finančný príspevok svedčí aj ďalší dôvod zmeny vylúčenia súdneho prieskumu a to časový limit vyplácania pomoci podľa jednotlivých programov, t.j. limit, do ktorého možno použiť finančné prostriedky a realizovať platbu z prostriedkov európskej únie prijímateľovi. Nakoľko podanie správnej žaloby by mohlo spôsobovať problémy s financovaním Projektov v prípade úspešnosti žalobcu - žiadateľa o nenávratný finančný príspevok (t.j. iba konanie o Žiadosti). Aj podľa dôvodov obmedzenia prieskumnej právomoci správnych súdov je zrejmé, že obmedzenie sa týka iba konania a rozhodnutí o Žiadosti o nenávratný finančný príspevok, nakoľko po poskytnutí finančného príspevku by správne konania o rozhodnutiach verejných orgánov nemali vplyv na financovanie Projektov z eurofondov (dokonca by neohrozovali rozpočet štátu nemožnosťou výplaty príspevkov z eurofondov). Tiež aj z dôvodu, že o ďalšom konaní orgánu verejnej moci po schválení Žiadosti, resp. o ďalších jeho rozhodnutiach už nemá zo zákona možnosť preskúmať rozhodnutia štatutárny orgán (ako je to pri rozhodovaní o Žiadosti podľa ustanovenia § 14 ods. 7 Zákona o eurofondoch).

19. Na základe uvedených skutočností žalobca zastáva názor, že napadnuté rozhodnutia sú rozhodnutiami orgánu verejnej správy podliehajúcimi súdnemu prieskumu v zmysle ustanovenia § 6 Správneho súdneho poriadku, t.j. napadnuté rozhodnutia sú rozhodnutiami orgánu verejnej moci, voči, ktorým nie je možné podať riadny opravný prostriedok. Tieto rozhodnutia výrazne zasahujú do práv a právom chránených záujmov žalobcu. Uvedené rozhodnutia taktiež nie sú vylúčené z prieskumu rozhodnutí správnym súdom ani osobitným zákonom (§ 7 písm. h/ Správneho súdneho poriadku), nakoľko výnimka z vylúčenia prieskumu správnym súdnictvom uvedená v Zákone o eurofondoch sa týka výlučne časti vzťahujúcej sa na konanie o Žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (t.j. na rozhodnutie o schválení alebo neschválení Žiadosti o nenávratný finančný príspevok).

20. Poukázal aj na skutočnosť, že aj prvostupňový súd rozhodol o odmietnutí žaloby z dôvodu, že napadnuté rozhodnutia nemali vplyv na práva a povinnosti žalobcu, a nie z dôvodu, že rozhodovanie o napadnutých rozhodnutiach je vylúčené zo súdneho prieskumu v zmysle § 14 ods. 18 Zákona o eurofondoch. Uvedené ustanovenie (§ 14 ods. 18 Zákona o eurofondoch) súd iba spomenul v odôvodnení svojho rozhodnutia, avšak nezrejmil súvislosť uvedenia tohto ustanovenia a samotného výroku uznesenia, ani súvislosť so zvyšnou časťou odôvodnenia uznesenia. Z vyššie uvedených dôvodov považoval napadnuté rozhodnutia za súdne preskúmateľné. S poukazom na uvedenú argumentáciu bližšie rozobranú v nasledujúcich sťažnostných bodoch má žalobca za to, že uznesením Krajského súdu v Bratislave mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že prvostupňový súd nesprávne právne vec posúdil a žalobu žalobcu nezákonne odmietol (prvostupňový súd neprihliadal ani na názor kasačného súdu uvedený napr. v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžf/26/2012 zo dňa 29.11.2012 a pod.)

21. Prvostupňový súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Aj napriek tomu, že súd mal preukázané stanovenie finančnej korekcie zo strany žalovaného v 1. rade, nepovažoval toto rozhodnutie žalovaného v 1. rade za rozhodnutie, ktoré by mohlo mať za následok ujmu na subjektívnych právach žalobcu. Stanovená finančná korekcia zo strany žalovaného v 1. rade podľa názoru súdu nezakladá povinnosť žalobcu vrátiť uvedenú finančnú korekciu, ktorú žalovaný v 1. rade žiadal vrátiť. S uvedeným tvrdením nemôže žalobca súhlasiť, nakoľko z dikcie ustanovenia § 27a ods. 3

Zákona o eurofondoch vyplýva, že riadiaci orgán rozhodnutím vydanom v správnom konaní v prípade nezaplatenia sumy podľa výzvy (t.j. Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov) na základe podnetu o porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania, automaticky a bez ďalšieho rozhodne o vrátení jeden a pol násobku sumy uvedenej v Žiadosti, a to aj bez možnosti posúdenia primeranosti takejto sankcie. Uvedené ustanovenie Zákona o eurofondoch výslovne zakotvuje, že riadne a včasné nesplnenie povinnosti uloženej prijímateľovi v Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov má za priamy následok uloženie sankcie vo forme povinnosti vrátiť jeden a pol násobok sumy uvedenej v Žiadosti, a to bez ďalšieho skúmania závažnosti porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania a prípadnej možnej obrany žalobcu v tomto konaní (konaní o uloženie pokuty vo výške jeden a pol násobku sumy uvedenej v Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov). Z tohto dôvodu argument súdu o tom, že Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov nemá za následok ujmu na právach a povinnostiach žalovaného považujeme za nesprávny.

22. Konštatoval, že dôsledkom „dobrovoľného“ nesplnenia povinnosti uloženej napadnutými rozhodnutiami (Správ o zistenej nezrovnalosti spolu so Žiadosťami o vrátenie finančných prostriedkov) je priama sankcia, predstavujúca vynútiteľnú povinnosť zaplatiť jeden a pol násobok sumy uloženej napadnutým rozhodnutím, čo predstavuje ujmu na právach a povinnostiach žalobcu. S uvedenou argumentáciou žalobcu sa prvostupňový súd v odôvodnení uznesenia ani nevysporiadal, hoci vo svojom rozhodnutí konštatoval, že na základe vykonanej administratívnej kontroly (správneho konania zo strany žalovaného v 1. rade) žalovaný v 1. rade stanovil finančnú korekciu vo výške 25% zo sumy deklarovaných výdavkov týkajúcich sa preskúmaného verejného obstarávania. Žalobca nesúhlasí s názorom prvostupňového súdu o tom, že stanovená finančná korekcia nie je ujmou na subjektívnych právach žalobcu, nakoľko toto tvrdenie nevychádza z ustanovení Zákona o eurofondoch. Uvedená skutočnosť - povinnosť žalobcu zaplatiť finančnú korekciu stanovenú žalovaným v 1. rade v Žiadostiach o vrátenie finančných prostriedkov, bola zo strany prvostupňového súdu nesprávne právne posúdená, ako správa, v ktorej absentuje právne vynútiteľný výrok o povinnosti vrátiť finančné prostriedky. Uvedené Správy, resp. Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov priamo určujú výšku budúcej sankcie určenej pre nezaplatenie povinnosti uloženej v napadnutých rozhodnutiach, bez možnosti úpravy jej výšky z dôvodu primeranosti, resp. neprimeranosti.

23. Zo samotného znenia Zákona o eurofondoch vyplýva, že Žiadosťami o vrátenie finančných prostriedkov správny orgán ukladá prijímateľovi povinnosť vrátiť finančné prostriedky, v prípade porušenia uvedenej povinnosti vrátiť finančné prostriedky na základe Žiadosti zo strany príjemcu (žalobcu), správny orgán rozhodne o uložení sankcie vo výške jeden a pol násobku finančných prostriedkov uvedených v Žiadosti, túto povinnosť (sankciu) správny orgán rovnako uloží a vymáha po právoplatnom rozhodnutí o porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania na základe výzvy prijímateľovi (t.j. vydania výzvy - Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov) v súlade s § 28 ods. 8, prípadne § 27a ods. 4 Zákona o eurofondoch, o ktorej prvostupňový súd tvrdí, že nie je vymáhateľná. Nakoľko Zákon o eurofondoch predpokladá vymáhanie finančných prostriedkov na základe výzvy adresovanej prijímateľovi a nerozlišuje medzi výzvou vydanou na základe predbežnej administratívnej kontroly pravidiel a postupov verejného obstarávania alebo výzvou vydanou na základe právoplatného rozhodnutia o porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania, mal za to, že uvedené výzvy (Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov) majú rovnakú právnu silu a následky. Rovnako môže správny orgán vymáhať finančné prostriedky od príjemcu (žalobcu) na základe výzvy po uskutočnení predbežnej administratívnej kontroly, ako na základe výzvy po vydaní právoplatného rozhodnutia o kontrole.

24. Ďalej poukázal na ustanovenie § 7 písm. e/ Správneho súdneho poriadku, podľa ktorého „správne súdy nepreskúmajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania“ vzhľadom na skutočnosť, že napadnutými rozhodnutiami uložil žalovaný v 1. rade žalobcovi povinnosť zaplatiť sumu 173.509,51 € s určením konkrétnej lehoty na plnenie a upozornením na právne následky, ktoré žalobcovi hrozia v prípade, ak v určenej lehote určenú sumu nezaplatí (vrátane sankcie vo forme rozhodnutia o uložení povinnosti zaplatiť jeden a pol násobok sumy

podľa Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov) má žalobca za to, že Správy o zistenej nezrovnalosti spolu so Žiadosťami o vrátenie finančných prostriedkov je potrebné považovať za rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktoré zásadným spôsobom zasahujú do oprávnených záujmov žalobcu. Aj preto, že určujú výšku budúcej sankcie za nesplnenie povinnosti uvedenej v nich. Preto prvostupňový súd nesprávne právne posúdil preskúmateľnosť napadnutých rozhodnutí.

25. Nesúhlasil s názorom prvostupňového súdu o tom, že administratívnu kontrolu postupu zadávania zákazky prijímateľom (žalobcom) nemožno považovať za rozhodovací proces vo verejnej správe a výsledné materiály z vykonanej kontroly za rozhodnutia vydané v takomto konaní. Keďže kontrolou sa len zisťuje súlad postupu kontrolovaného s ustanoveniami Zákona o verejnom obstarávaní, ale výsledné materiály z administratívnej kontroly, postup a výsledky samotnej kontroly by mali podliehať súdnemu prieskumu podľa Správneho súdneho poriadku a podľa žalobcu sú rozhodnutím v zmysle Správneho súdneho poriadku. Administratívna kontrola riadiaceho orgánu je vykonávaná a následné sankcie sú vydávané v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi (najmä Zákomom o eurofondoch, ale aj zákonom č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov a inými) Právne postavenie žalobcu ako prijímateľa. Žalovaného v 2. rade ako riadiaceho orgánu (§ 7 Zákona o eurofondoch) a žalovaného v 1. rade ako sprostredkovateľského orgánu (§ 8 Zákona o eurofondoch) je vymedzené Zákomom o eurofondoch. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný v 2. rade (ako riadiaci orgán), ako aj žalovaný v 1. rade (ako sprostredkovateľský orgán) vystupujú v otázke uloženia finančnej korekcie žalobcovi (ako prijímateľovi) napadnutými rozhodnutiami ako orgány verejnej správy v rámci výkonu ich pôsobnosti v oblasti verejnej správy, ktorých akty majú autoritatívny vzťah k žalobcovi, keďže napadnutými rozhodnutiami bola žalobcovi uložená vykonateľná povinnosť na peňažné plnenie v súlade so Zákomom o eurofondoch. Žalovaný v 1. rade aj žalovaný v 2. rade preto vystupujú v tomto prípade v úlohe vykonávateľov štátnej moci, nie iba v pozícii oznamovateľov.

26. Nakoľko predmetom súdneho prieskumu sú rozhodnutia vydané v správnych konaniach podľa Správneho poriadku, ako aj rozhodnutia, ktorých vydanie nebolo regulované Správnym poriadkom je možné všeobecne povedať, že súdnemu prieskumu podliehajú akékoľvek individuálne správne akty (za podmienky, že nimi môžu byť priamo dotknuté práva alebo právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických či právnických osôb) vydané orgánmi verejnej správy v administratívnych konaniach, t.j. v rámci výkonu pôsobnosti orgánu verejnej správy v oblasti verejnej správy, a to vrátane faktického postupu vykonaného pri plnení úloh v oblasti verejnej správy. Administratívna kontrola vykonávaná žalovaným v 1. rade (ako sprostredkovateľským orgánom žalovaného v 2. rade) predstavovala výkon pôsobnosti orgánu verejnej správy v oblasti verejnej správy (na základe oprávnení žalovaného v 2. rade uvedených v Zákone o eurofondoch). Administratívne správne akty, ktoré podliehajú súdnemu prieskumu podľa ustanovení Správneho súdneho poriadku nemusia byť označené pojmom rozhodnutie a nemusia spĺňať formálne náležitosti rozhodnutí podľa Správneho poriadku. K forme rozhodnutí, ktoré môžu byť predmetom súdneho prieskumu sa vyjadril aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, poukazujeme napríklad na rozhodnutie zo dňa 28.02.2013 v konaní pod spisovou značkou 5SŽi/20/2012 a aj Ústavný súd SR v uznesení pod č. k. III. ÚS 542/2014-13 zo dňa 09.09.2014. S ohľadom na uvedené, skutočnosť, že vydaniu napadnutého rozhodnutia nepredchádzalo formálne správne konanie upravené Správnym poriadkom, nie je vo vzťahu k otázke súdnej preskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia relevantná. Rovnako aj v judikatúre českého správneho súdnictva prevláda názor o preskúmateľnosti aj tých správnych rozhodnutí, ktoré nemajú predpísanú formu a nie sú označené ako rozhodnutia.

27. S poukazom na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ObdoV/91/2007 zo dňa 26.02.2009, sp. zn. 6Cdo/39/2011 zo dňa 12.10.2011 a sp. zn. 6SŽo/65/2008 zo dňa 10.02.2009), súd prvého stupňa žalobcovi svojim postupom odňal právo na konanie pred súdom, keďže sa náležite nevysporiadal s jeho argumentáciou uvedenou v žalobe preukazujúcou splnenie formálnych kritérií žaloby o preskúmanie rozhodnutia, teda súdnej preskúmateľnosti rozhodnutia vydaného v správnom konaní (t.j. správy o zistenej nezrovnalosti a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov, ktoré spolu právne a fakticky súvisia). Prvostupňový súd sa nevysporiadal s argumentáciou, ktorá nepochybne mala význam pre rozhodnutie vo veci samej. Zdôraznil, že prvostupňový súd nevysporiadaním sa s argumentáciou žalobcu o preskúmateľnosti

napadnutého rozhodnutia, vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že žaloba o preskúmanie rozhodnutia nesmerovala proti rozhodnutiu, ktoré by mohlo mať za následok ujmu na právach a povinnostiach žalobcu. V kontexte preskúmateľnosti správ o zistenej nezrovnalosti v spojení so Žiadosťami o vrátenie finančných prostriedkov v súdnom konaní upriamil pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.08.2011 v konaní pod sp. zn. 5Sžf/31/2011. Tiež poukázal aj na aktuálne rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.04.2016 v konaní pod sp. zn. 5Sžf/26/2014, kde v konaní bola meritórne preskúmaná zákonnosť rozhodnutia Ministerstva životného prostredia SR - správa o zistenej nezrovnalosti spolu s príslušnou Žiadosťou o vrátenie finančných prostriedkov, ktorými bola žalobcovi ako prijímateľovi uložená finančná korekcia podľa Zákona o eurofondoch.

28. Prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zhodne s tvrdeniami žalobcu považuje za súdne preskúmateľné všetky rozhodnutia správnych orgánov, ktorými dochádza k zásahu do práv a povinností účastníka správneho konania. Za preskúmateľné, považuje aj tie rozhodnutia správnych orgánov, ktoré nie sú formálne označené ako rozhodnutia a nemajú všetky náležitosti rozhodnutí v zmysle Správneho poriadku, teda aj Správy o zistenej finančnej nezrovnalosti a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov. S poukazom aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky citované vyššie má žalobca za to, že napadnuté rozhodnutia je potrebné považovať za rozhodnutia orgánu verejnej správy podliehajúce súdnemu prieskumu v zmysle ustanovenia § 6 Správneho súdneho poriadku.

29. Napadnuté rozhodnutia je potrebné posudzovať podľa ich obsahu, ktorým orgán verejnej správy (žalovaný v 1. rade) určil žalobcovi povinnosť zaplatiť finančné prostriedky vo výške 25% poskytnutej finančnej podpory v lehote uvedenej v Žiadosti pod hrozbou udelenia pokuty vo výške jeden a pol násobku sumy uvedenej v Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov. Z obsahu napadnutého rozhodnutia je teda zrejmé, že rozhodnutia zasahujú do práv a povinností žalovaného pod hrozbou ďalšej vyššej sankcie v súlade s dikciou ustanovení Zákona o eurofondoch. Súčasne je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že pri rozhodnutí o udelení sankcie vo výške jeden a pol násobku sumy uvedenej v Žiadostiach o vrátenie finančných prostriedkov, žalovaný v 1. rade, resp. žalovaný v 2. rade nemôže určovať inú výšku sankcie, hoci porušenie povinností žalobcu v oblasti verejného obstarávania sa mohlo po riadnom prešetrení ÚVO preukázať iba ako nepatrné. Výška sankcie určená v súlade s ustanoveniami Zákona o eurofondoch, tak môže byť neprímeraná, avšak žalobca sa nebude môcť domáhať jej neprímeranosti v správnom konaní, nakoľko výška sankcie je striktno určená Zákom o eurofondoch iba ako jeden a pol násobok sumy uvedenej v Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov. Napadnuté rozhodnutia sú z vyššie uvedených dôvodov potrebné považovať za rozhodnutia preskúmateľné správnym súdnictvom v súlade s § 6 Správneho súdneho poriadku. Toto bolo potvrdené aj rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v obdobných veciach uviedol, že správa o zistenej nezrovnalosti je preskúmateľná správnym súdom (aj napriek tomu, že absentujú formálne náležitosti tohto rozhodnutia). Tiež je potrebné považovať napadnuté rozhodnutia za preskúmateľné súdom aj z dôvodu, že nie je ich preskúmateľnosť vylúčená v zmysle § 7 písm. h/ Správneho súdneho poriadku.

30. Nakoľko vydaním Správ o zistenej nezrovnalosti a dorúčením Žiadostí o vrátenie finančných prostriedkov si žalovaný v 1. rade uplatňuje voči žalobcovi nárok na peňažné plnenie (konkrétne na zaplatenie sumy 173.509,51 €) s určením konkrétnej lehoty na plnenie a upozornením na právne následky, ktoré žalobcovi hrozia v prípade, ak v určenej lehote určenú sumu nezaplatí, žalobca má za to, že Správa o zistenej nezrovnalosti spolu so Žiadosťami o vrátenie finančných prostriedkov je potrebné považovať za rozhodnutia orgánu verejnej správy (žalovaného v 1. rade), ktoré zásadným spôsobom zasahujú do oprávnených záujmov žalobcu. S poukazom na argumentáciu v sťažnosti má žalobca za to, že napadnuté rozhodnutie podlieha súdnemu prieskumu. Žalobca z týchto dôvodov navrhuje, aby kasačný súd rozhodol v súlade s § 462 ods. 1 Správneho súdneho poriadku a vydal nasledovné uznesenie: Najvyšší súd Slovenskej republiky Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 189/2016-280 zo dňa 31.01.2017 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie žalovaného v rade 1/.

31. Žalovaný v rade 1/ podal ku kasačnej sťažnosti písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že Správy a Žiadosti nie sú konečným rozhodnutiami o povinnosti vrátiť poskytnutý príspevok, alebo jeho časť, ale takýmto rozhodnutím je podľa Zákona o pomoci a podpore až rozhodnutie podľa § 27a ods. 5 a 6 tohto zákona. Sťažovateľ bude mať k dispozícii opravné prostriedky v rámci správneho konania a tým mu bude poskytnutá možnosť brániť sa voči konzekvenciám, vyplývajúcim zo skutočností uvedených v správe o zistenej nezrovnalosti. V rámci priebehu správneho konania môže taktiež dôjsť k tomu, že sa nepotvrdia zistenia uvedené v Správach a Žiadostiach, resp. bude vyvedený iný dôsledok. V prvom rade je potrebné, aby v správnom konaní bolo porušenie zistené. V prípade, ak sťažovateľ dobrovoľne nesplní čo je uvedené v Žiadosti, žalovaný 1. síce postúpi vec na správne konanie, avšak to neznamená, že sa bude automaticky zvyšovať sankcia. Taktiež poukázal na to, že už zo samotného názvu a obsahových náležitostí vymedzených v ustanovení § 26 ods. 10 Zákona o pomoci a podpore je zrejmé, že ide o dokument, ktorý má informačný charakter, nie je právne vynútiteľný a je v ňom nezrovnalosť iba „zdokumentovaná“. Mal za to, že súdna prax, na ktorú poukazoval sťažovateľ vychádza z odlišného skutkového a právneho stavu. Do pozornosti dal uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžf/56/2015 zo dňa 08.06.2015, z ktorého vyplýva, že Správu je možné považovať za podkladové rozhodnutie, ktoré má predbežnú povahu vzhľadom na postup upravený v § 27a citovaného zákona. Žalovaný 1. poukazuje na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. 1Sžf/87/2015 a 3Sžfk/12/2016), ale i rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave (napr. sp. zn. 2S/41/2016) mal za to, že v predmetnom konaní nedošlo k zásadnej zmene právneho prostredia, ani k odlišnému skutkovému stavu, či prijatiu protichodného zjednocovacieho stanoviska v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zjednocovania alebo zamedzovania vydávania protirečivých rozsudkov, a teda neexistuje žiaden relevantný právny dôvod na to, aby sa Najvyšší súd Slovenskej republiky od svojej rozhodovacej praxe. Je teda evidentné, že Správy a Žiadosti sú vo svojej podstate len opatreniami predbežnej povahy, ktoré nemôžu mať za následok ujmu na subjektívnych právach sťažovateľa, nie sú rozhodnutiami a teda ich súdne preskúmanie je neprípustné. Poukazujúc na vyššie uvedené žiadal, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP zamietol.

IV.

Vyjadrenie žalovaného v rade 2/.

32. Žalovaný v rade 2. vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že preskúmanie napadnutých rozhodnutí v správnom súdnictve nie je prípustné, mal za to, že v tejto fáze riešenia nezrovnalosti ide len o informatívnu fázu a bez ďalších nasledujúcich úkonov potrebných na doriešenie nezrovnalosti nemôžu napadnuté rozhodnutia nijakým z uvedených spôsobov reálne zasiahnuť do práva a oprávnených záujmov sťažovateľa a ani mu spôsobiť ujmu na jeho subjektívnych právach, právne postavenie sťažovateľa sa v ich dôsledku nemení a napadnuté rozhodnutia slúžia len ako podklad pre ďalšie konanie žalovaných. Sťažovateľ v tomto štádiu riešenia nezrovnalosti nečelí právnej povinnosti vrátiť časť nenávratného finančného príspevku, pretože správne konanie, v ktorom malo byť o tejto povinnosti rozhodnuté, začaté nebolo a či ho bude možné začať, závisí od toho, či budú splnené všetky podmienky v zmysle § 27a Zákona o pomoci a podpore. Podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti v čase vypracovania a odoslania Správy a Žiadosti je predčasné, pretože ku dňu podania žaloby neexistuje právoplatné správne rozhodnutie o vrátení finančných prostriedkov podľa § 27a ods. 5 zákona č. 528/2008 Z.z. Až na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia vydaného v správnom konaní podľa § 27a ods. 5 Zákona o pomoci a podpore bude sťažovateľ povinný vrátiť finančné prostriedky v lehote uloženej v tomto rozhodnutí a až toto rozhodnutie je spôsobilé zasiahnuť do subjektívnych práv sťažovateľa. Ak by súd pristúpil k zrušeniu napadnutých rozhodnutí, žalovaní na základe informácií, ktoré majú k dispozícii v tejto fáze riešenia nezrovnalosti, môžu a musia konať len tak, že opäť vystavia rovnakú Správu a Žiadosť, aby sťažovateľa informovali o nezrovnalosti a proti ktorým sťažovateľ opäť bude môcť podať správnu žalobu. Takýmto spôsobom sa žalovaným znemožní v danej veci ďalej konať a vzniknutú nezrovnalosť riešiť v zmysle Zákona o pomoci a podpore. Na podporu svojich tvrdení dal do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžf/87/2015 zo dňa 14.02.2017. S poukazom na uvedené žiadal, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP

zamietol.

V.

Právna úprava a právne názory kasačného súdu.

33. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti sťažovateľa (§ 453 ods. 1 a 2 SSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

34. Najvyšší súd z obsahu spisového materiálu zistil, že sťažovateľ sa žalobou podanou na krajskom súde domáhal preskúmania zákonnosti Správ o zistených nezrovnalostiach a Žiadostí o vrátenie finančných prostriedkov špecifikovaných v odôvodnení tohto rozhodnutia. Sťažovateľ dňa 19.04.2012 uzatvoril so žalovaným v rade 2/ v zastúpení žalovaným v rade 1/ Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. 080/2012/4.2/OPV&V, na účely realizácie Projektu: Priemyselný výskum metód a postupov generatívneho konštruovania a znalostného inžinierstva pre vývoj automobilov s označením ITMS 26240220076. Slovenská technická univerzita v Bratislave, ako verejný obstarávateľ na základe Zmluvy o partnerstve dňa 11.04.2012 vyhlásila verejné obstarávanie pri zadávaní nadlimitnej zákazky na dodanie tovarov na predmet zákazky „Priemyselný výskum metód a postupov generatívneho konštruovania a znalostného inžinierstva pre vývoj automobilov - Nákup softwaru a súvisiacich zariadení, vybavenia strojov, prístrojov a laboratórnych zariadení“ o to uverejnením oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania uverejneného v Úradnom vestníku EÚ č. S 198/2012 zo dňa 13.10.2012 pod č. 325270 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 198/2012 zo dňa 12.10.2012 pod zn. 1203-MST. Dňa 25.07.2016 doručil žalovaný v rade 1/ žalobcovi Správy o zistenej nezrovnalosti spolu s príslušnými Žiadosťami o vrátenie finančných prostriedkov, ktorými ukladá žalobcovi povinnosť vrátiť časť finančných prostriedkov poskytnutých žalobcovi na základe Zmluvy o NFP v lehote 50 kalendárnych dní od doručenia napadnutého rozhodnutia z dôvodu podozrenia z nezrovnalosti.

35. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

36. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

37. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

38. Podľa § 7 SSP, správne sudy nepreskúmajú

a) právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená,

b) správne akty orgánov verejnej správy, ktoré nemajú povahu rozhodnutia o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby, najmä rozhodnutia a opatrenia organizačnej povahy a rozhodnutia a opatrenia upravujúce vnútorné pomery orgánu, ktorý ich vydal, ak tento zákon neustanovuje inak,

c) všeobecne záväzné právne predpisy, ak tento zákon neustanovuje inak,

- d) súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese,
- e) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania,
- f) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ktorých vydanie závisí výlučne od posúdenia zdravotného stavu osôb alebo technického stavu vecí, ak neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania, zamestnania, podnikateľskej alebo inej hospodárskej činnosti; to neplatí na rozhodnutia a opatrenia v sociálnych veciach,
- g) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy o nepriznaní alebo odňatí odbornej spôsobilosti fyzickej osobe a právnickej osobe, ak neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania alebo zamestnania,
- h) rozhodnutia, opatrenia, rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny, personálne rozkazy a disciplinárne rozkazy orgánov verejnej správy, ktorých preskúmanie vylučuje osobitný predpis.

39. Podľa § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z.z. rozhodnutia vydané v konaní podľa tejto časti zákona nie sú preskúmateľné správnym súdom.

40. Predmetom kasačného konania bolo preskúmanie uznesenia krajského súdu, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania kasačný súd skúmal aj povahu napadnutých správ o zistených nezrovnalostiach a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov. Kľúčovou otázkou pre kasačný súd ostalo právne posúdenie možnosti súdneho prieskumu Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21501035/S03 zo dňa 20.7.2016, N21502365/S03 zo dňa 20.07.2016, N21600600/S02 zo dňa 21.07.2016 a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26210220076/Z01 zo dňa 20.07.2016, 26240220076/Z02 zo dňa 20.07.2016 a 26210220076/Z03 zo dňa 21.07.2016, ktoré krajský súd zhodne so žalovanými považoval za nepreskúmateľné v správnom súdnictve.

41. Rozsah preskúmvacej činnosti súdu v správnom súdnictve je vymedzený tak, že preskúmvaniu podliehajú zásadne všetky rozhodnutia orgánov štátnej správy, ktorými sa rozhodlo o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Predmetom preskúmania musí byť právoplatné rozhodnutie ako výsledok určitého postupu správneho orgánu.

42. Ďalšou podmienkou je, že fyzická osoba alebo právnická osoba musí tvrdiť (procesne), že bola ukrátená na svojich právach. Súdna prax trvá na tom, že k ukráteniu musí dôjsť na subjektívnych právach žalobcu. Pojem „svojich právach“ treba vysvetľovať reštriktívne. Musí ísť o práva, a nie o záujmy alebo oprávnené záujmy. Toto subjektívne právo sa opiera alebo vychádza zo všeobecne záväzného právneho predpisu.

43. Vylúčenie postupu správnych orgánov, ktorým neboli priamo dotknuté práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zo súdneho prieskumu súvisí s tým, že bez priamej spojitosti by došlo k neprimeranému rozšíreniu možnosti napádať postupy správnych orgánov v správnom súdnictve.

44. Správne súdnictvo je založené na princípe generálnej klauzuly, s výnimkou tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje. Rozsah právomoci pri preskúmaní správnych rozhodnutí je teda obmedzený negatívnou enumeráciou rozhodnutí, ktoré správne súdy nepreskúmvajú. Rozhodnutia, ktoré správne súdy nepreskúmvajú, sú vymedzené v ustanovení § 7 SSP. Predmetné ustanovenie v písmene a/ až h/ obsahuje taxatívny výpočet konkrétnych druhov rozhodnutí, ktoré sú vylúčené zo súdneho prieskumu.

45. Na prvom mieste najvyšší súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (sťažovateľa), t.j. zodpovednosti za obranu svojich práv (vigilantibus leges sunt scriptae) v medziach čl. 13 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd vybrať si podľa Občianskeho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti rozhodnutiu či postupu orgánu verejnej správy. Preto

správny súd nie je oprávnený zasahovať do tejto procesnej slobody, t.j. dispozitívne rozhodnutie účastníka konania z úradnej povinnosti meniť alebo ho počas súdneho prieskumu presvedčať o nevhodnosti takto zvoleného prostriedku nápravy.

46. Nie je sporné, že predmetom súdneho preskúmania môžu byť i také individuálne správne akty orgánov verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti rozhodnutia, avšak len za predpokladu, že sa nimi právne záväzným spôsobom (bez možnosti nápravy prostredníctvom riadnych opravných prostriedkov) zakladajú, menia alebo rušia práva a povinnosti účastníka administratívneho konania alebo sa ich priamo dotýkajú. V tomto smere sťažovateľ správne poukazuje na ustálenú judikatúru.

47. Najvyšší súd vo svojej rozhodovacej činnosti už v minulosti riešil otázku právomoci správneho súdu vykonať súdny prieskum napadnutých správnych aktov (Správy a Žiadosti podľa zákona č. 528/2008 Z.z.), pričom postoj súdu k tejto otázke nebol úplne jednoznačný, keďže sa vyskytlo i rozhodnutie podporujúce názor sťažovateľa o prípustnosti súdneho preskúmania takýchto správnych aktov (sp. zn. 5Sžf/26/2014 zo dňa 28.04.2016). Treba však povedať, že ide o rozhodnutie ojedinelé, ktoré je skôr výnimkou z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu. V aktuálnej rozhodovacej činnosti tohto súdu sa nevyskytujú názory, ktoré by sa nezhodovali s právnymi závermi vyslovenými k tejto otázke napr. v uznesení zo dňa 08.06.2016, sp. zn. 4Sžf/56/2015 v obdobnej veci: „V prejednávanej veci uzatvoril žalobca zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, a to podľa § 15 ods. 1 Zákona o pomoci a podpore. Na základe uvedenej zmluvy boli žalobcovi poskytnuté finančné prostriedky na účel uvedený v predmetnej zmluve na základe uskutočneného verejného obstarávania. Následne ministerstvo životného prostredia vykonalo administratívnu kontrolu verejného obstarávania, ktoré sa vykonalo na v nadväznosti na uzatvorenie zmluvy, a to v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákona o pomoci a podpore. V priebehu kontroly boli zistené určité nezrovnalosti, ktoré boli žalobcovi oznámené formou Správy o zistenej nezrovnalosti, tak ako to ustanovuje Zákon o pomoci a podpore vo svojej druhej časti. Predmetnú správu je možné považovať podľa názoru senátu najvyššieho súdu za podkladové rozhodnutie, ktoré má predbežnú povahu vzhľadom na postup upravený v § 27a citovaného zákona. Najvyšší súd sa nestotožňuje s názorom krajského súdu, že právo žalobcu na poskytnutie prostriedkov z fondov Európskej únie patrí k základným právam a slobodám. Výpočet základných ľudských práv a slobôd obsahuje Ústava Slovenskej republiky vo svojej druhej hlave ako aj Dohovor o ochrane základných práv a ľudských slobôd. Odvolací súd má za to, že v nich nie je obsiahnuté právo, ktoré by korešpondovalo s právom, ktorého ochrany sa domáha žalobca. Prejednávanú vec teda nemožno posudzovať podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“

48. Na uvedené právne závery nadviazal najvyšší súd napr. i v uznesení sp. zn. 1Sžf/87/2015 zo dňa 14.02.2017, keď za podobných skutkových a právnych okolností konštatoval: „Je nepochybné, že v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 528/2008 Z.z. úspešnému predkladateľovi Žiadosti, a v preskúmvanej veci aj žalobcovi, sa pomoc, resp. podpora poskytuje na základe súkromnoprávneho vzťahu, ktorý vychádza zo zmluvy uzavretej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Ďalej však už, ako správne konštatoval žalobca, žalovaný vystupuje v pozícii orgánu verejnej správy, t.j. ako riadiaci orgán mu do pôsobnosti zverené finančné zdroje spravuje s dohľadovým vrchnostenským oprávnením, ktoré mu najmä vyplýva z ustanovení - § 24b a nasl. zákona č. 528/2008 Z.z. (výkon dohľadu nad plnením podmienok poskytnutia pomoci a podpory, súlad platby a súvisiacej dokumentácie so záväznými predpismi, či hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť použitia pomoci a podpory), resp.- § 26 zákona č. 528/2008 Z.z. (výkon ochrany finančných záujmov vrátane zistenia nezrovnalostí). Pokiaľ v rámci výkonu svojich oprávnení žalovaný zistí existenciu nezrovnalosti, je povinný túto skutočnosť oznámiť žalobcovi ako prijímateľovi (vid' § 26 ods. 3 zákona č. 528/2008 Z.z.) prostredníctvom tzv. Správy o zistenej nezrovnalosti. Zákon oprávňuje žalovaného v prípade tvrdeného porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania, aby v tomto štádiu výkonu dohľadových oprávnení mohol žalobcu popri oznámení o zistenej nezrovnalosti vyzvať na vrátenie poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky (§ 27a ods. 1 zákona č. 528/2008 Z.z.), resp. pozastaviť, zamietnuť alebo upraviť výšku platby pre Projekt alebo jeho časť (§ 7 ods. 6 zákona č. 528/2008 Z.z.). Zákonodarcom použité oprávnenie „možnosť vyzvať“ je nutné vykladať s prihliadnutím na absenciu vykonať autoritatívny

výklad ustanovení zákona č. 25/2006 Z.z. žalovaným v tom zmysle, že ide o uplatnenie notifikačného (oznamovacieho) oprávnenia orgánu verejnej správy v rámci výkonu dohľadových oprávnení, avšak v žiadnom prípade nejde o výkon vrchnostenskej rozhodovacej právomoci, ako sa domnieva žalobca.

49. Podľa § 26 ods. 3 zákona č. 528/2008 Z.z. v citovanom znení platí, že ak riadiaci orgán zistí nezrovnalosť z vlastného podnetu alebo iného podnetu, je povinný vypracovať a predložiť správu o zistenej nezrovnalosti certifikačnému orgánu, platobnej jednotke a prijímateľovi. Celé štádium výkonu dohľadových oprávnení žalovaného ako riadiaceho orgánu sa ukončuje v okamihu, kedy žalovanému ako riadiacemu orgánu je v dôsledku platobnej pasivity prijímateľa potvrdené tvrdené porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania prostredníctvom uloženia pokuty, resp. v osobitných situáciách len zachyteného v protokole. Až na uvedenom základe vzniká žalovanému rozhodovacia právomoc rozhodnúť o vrátení dvojnásobku (podľa aktuálnej právnej úpravy 1,5 násobku) sumy uvedenej v pôvodnej výzve, ktorá je však zákonom limitovaná 100% výškou poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky. Nakoľko na úkony orgánu verejnej správy pri výkone dohľadových vrchnostenských oprávnení (kontrola, dohľad či dozor) a na ich hmotne zachytené výsledky (protokoly, záznamy či zápisnice) sa v správnom súdnictve najmä nazerá ako na individuálne správne úkony s charakterom predbežnej povahy, Najvyšší súd musel vyhodnotiť napadnutý úradný list ako správny akt, ktorý nie je možné v zmysle § 248 písm. a/ OSP podrobiť súdnej právomoci v správnom súdnictve. Nakoľko pri vydávaní napadnutého úradného listu vo forme výzvy na vrátenie finančných prostriedkov poskytnutých podľa zákona č. 528/2008 Z.z. nemohol žalovaný uplatniť svoju rozhodovaciu právomoc, je možné sa zhodnúť s názorom žalovaného, že išlo o individuálny správny akt, u ktorého absencia donucovacia zložka výkonu verejnej moci, t.j. ide slovami žalovaného o výzvu na „dobrovoľné“ plnenie oznámenej (nie uloženej) povinnosti na základe zistených (t.j. iba tvrdených) skutočností.“

50. Najvyšší súd zdôrazňuje, že na aktuálnosti uvedených záverov nič nemení ani skutočnosť, že boli vyslovené v procesnom prostredí zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), ktorý bol s účinnosťou od 01.07.2016 nahradený v časti týkajúcej sa správneho súdnictva Správnym súdnym poriadkom. Ten totiž rovnako stanovuje neprípustnosť súdneho preskúmania rozhodnutí predbežnej povahy, ktoré nemôžu mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania (§ 7 ods. 1 písm. e/ SSP). Konajúci senát sa stotožňuje s citovanými právnymi názormi najvyššieho súdu (§ 464 ods. 1 SSP), pričom poukazuje na nutnosť dodržiavania zásady právnej istoty (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky), t.j., že v obdobných veciach je možné sa od predchádzajúceho rozhodnutia najvyššieho súdu meritórne odchyliť iba vtedy, ak sa podstatne zmenili skutkové okolnosti a právny základ pre vyhlásenie súdneho rozhodnutia. Navyše s princípom právnej istoty je tesne spojená kontinuita právnych názorov súdov na riešenie obdobných vecí. Podľa § 27a ods. 1 zákona č. 528/2008 Z.z., ak riadiaci orgán zistí porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, môže vyzvať prijímateľa na vrátenie poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky. Podľa § 27a ods. 2 zákona č. 528/2008 Z.z., ak prijímateľ nevráti príspevok alebo jeho časť na základe výzvy podľa odseku 1, riadiaci orgán oznámi podnet orgánu podľa osobitného predpisu. Podľa § 27a ods. 3 zákona č. 528/2008 Z.z., ak bolo na základe podnetu podľa odseku 2 zistené porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, riadiaci orgán rozhodne o vrátení jeden a pol násobku sumy uvedenej vo výzve podľa odseku 1, najviac však 100% poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky, ak a/ bola právoplatným rozhodnutím uložená pokuta za porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, alebo b/ bolo zistené porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania uvedené v protokole, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania, a za ktoré sa neukladá pokuta podľa písmena a/. Podľa § 27a ods. 4 zákona č. 528/2008 Z.z., ak bola na základe podnetu podľa osobitného predpisu právoplatným rozhodnutím uložená pokuta za porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, alebo ak bolo zistené porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania uvedené v protokole, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania a za ktoré sa neukladá pokuta podľa odseku 3 písm. a/, a ak riadiaci orgán nepostupoval podľa odsekov 1 až 3, riadiaci orgán môže vyzvať prijímateľa na vrátenie poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky; ustanovenie § 28 ods. 8 sa nepoužije. Podľa § 27a ods. 5 zákona č. 528/2008 Z.z., ak prijímateľ nevráti poskytnutý príspevok alebo jeho časť na základe výzvy podľa odseku 4, riadiaci orgán rozhodne o vrátení jeden a pol násobku sumy uvedenej vo výzve podľa

odseku 4, najviac však 100% poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky.

51. Keďže sťažovateľ bol postupom, ktorý stanovuje zákon č. 528/2008 Z.z. pre prípad zistenia nezrovnalosti, zatiaľ len vyzvaný na vrátenie finančných prostriedkov z fondov Európskej únie, nedošlo ešte k uplatneniu rozhodovacích právomocí riadiaceho orgánu a k autoritatívnemu zásahu do právnej sféry sťažovateľa záväzným uložením právnej povinnosti, proti ktorej by nebolo možné použiť riadne opravné prostriedky. Ani skutočnosť, že neuhradením sumy uvedenej vo výzve hrozí sťažovateľovi jej navýšenie v prípadnom budúcom konaní na 1,5 násobok, nemení nič na prevažne informatívnej povahe Správy a Žiadosti, ktorými bol sťažovateľ vyzvaný na vrátenie finančných prostriedkov. Výzva na ich zaplatenie je totiž povinným štádiom riešenia nezrovnalosti v súvislosti s čerpaním finančného príspevku, bez ktorého nie je možné pristúpiť v zmysle zákona č. 528/2008 Z.z. k uplatneniu rozhodovacích kompetencií riadiaceho orgánu v správnom konaní začatom podľa § 27a ods. 5 tohto zákona, v ktorom (za predpokladu, že k nemu dôjde) bude môcť sťažovateľ uplatniť všetky procesné práva účastníka konania, vrátane administratívnych opravných prostriedkov. Ak bude výsledkom tohto konania právoplatné rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktoré bude sťažovateľ považovať za nezákonné, bude oprávnený podrobiť toto rozhodnutie súdnemu preskúmaniu správnym súdom, ktorý na podklade jeho žalobných námietok preskúma zákonnosť procesu verejného obstarávania, v ktorom podľa doterajších tvrdení žalovaných došlo k vzniku nezrovnalosti.

52. Z uvedených dôvodov považoval kasačný súd právny záver krajského súdu, že napadnuté správne akty sú predbežnej povahy, ktoré nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach sťažovateľa, za vecne správny. Keďže správna žaloba voči takýmto rozhodnutiam alebo opatreniam orgánov verejnej správy je podľa § 7 ods. 1 písm. e/ SSP neprípustná, postupoval krajský súd v súlade so zákonom, keď žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP odmietol.

53. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP a nepriznal účastníkom nárok na náhradu trov tohto konania, keďže sťažovateľ v tomto konaní nebol úspešný a žalovanému právo na náhradu trov v konaní pred správnymi súdmi zásadne neprináleží.

54. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal uznesenie jednomyseľne (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto predmetnému uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.